

Yttrande över betänkande SOU 2015:44 - Arbetslöshet och ekonomiskt bistånd

Reumatikerförbundet organiserar människor med reumatiska sjukdomar och andra sjukdomar i rörelseorganen, såsom artros och generaliserad smärta. De reumatiska sjukdomarna är ett samlingsbegrepp för en mängd olika diagnoser. I Sverige brukar vi tala om att det finns ca 80 olika diagnoser och närmare 200 olika sjukdomstillstånd. Alla människor kan drabbas av en reumatisk sjukdom, ung som gammal. De reumatiska sjukdomarna är kroniska sjukdomar som det inte finns någon bot för och människor som drabbas av dem får leva med sin sjukdom resten av sitt liv. Närmare två miljoner människor i Sverige lider av någon av våra sjukdomar.

I stort anser Reumatikerförbundet att förslagen i betänkandet är bra. Det gäller både de förslag på en ny bestämmelse i socialtjänstlagen, i vilken det förtydligas vilka krav som kan ställas på en arbetslös person som ansöker om försörjningsstöd och de förslag som innehåller kompletteringar om uppgiftsskyldighet om behandling av personuppgifter i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten. I betänkandet redovisas också resultatet av de kartläggningar utredningen gjort avseende vilka krav socialtjänsten ställer på den som söker ekonomiskt bistånd.

Enligt Socialtjänstlagen 4 kap.1§ framgår det att den grundläggande förutsättningen för rätt till bistånd är att den enskilde inte kan tillgodose sina behov eller få dem tillgodosedda på annat sätt. Ordalydelsen anses påvisa den enskildes förstahandsansvar och att om han eller hon efter bästa förmåga försöker bidra till sin egen försörjning.

När Reumatikerförbundet sätter in dessa förslag och vad den nuvarande lagstiftningen säger utifrån våra medlemsgruppers perspektiv har vi några reflektioner.

De förändringar som gjorts kring sjukförsäkringen och arbetslöshetsförsäkringen genom åren har påverkat våra grupper. Den bortre tidsgränsen i sjukförsäkringen är ett exempel som gjorde att ett ganska stort antal personer hamnade i en situation där försörjningsstöd var den sista utvägen för att kunna få sin försörjning, trots kronisk sjukdom någorlunda tryggad.

Nuvarande regering har föreslagit att den bortre tidsgränsen ska tas bort och likaså att arbetslivsintroduktionen ska försvinna om vi är rätt informerade. Det är bra! Men fortfarande kvarstår problem för många av våra medlemmar, de anses varken tillräckligt sjuka för att få antingen sjukpenning eller sjukersättning, inte heller tillräckligt arbetsföra för att kunna få ett arbete. Vi vet att bland de med nedsatt arbetsförmåga är sysselsättningsgraden i befolkningen 16-64 år 55 procent och jämfört med övriga befolkningen är siffran 77 procent (enligt SCB:s rapport 2015:1). De senast tio åren har vi inte sett någon markant förändring i dessa siffror.

Vi anser att det måste finnas en bättre samverkan mellan myndigheter, och kommuner om vem och när respektive myndighet träder in som ansvarig för åtgärder inom arbetsmarknadspolitiken. I vissa fall även landsting eftersom många är i behov av medicinsk

rehabilitering för att kunna återgå till ett arbete. Denna rehabilitering är livslång och återkommande. Det vi idag ser är ett system med s.k. organisatoriska mellanrum där bland annat Reumatikerförbundets medlemmar hamnar, det vill säga den stora grupp människor som har sjukdomar i rörelseorganen. Här måste ytterligare initiativ tas för att förbättra villkoren för dessa grupper både vad gäller rätten till arbete och försörjning.

Slutligen vill vi bara förtydliga att våra medlemmar både vill och kan arbeta. Dock behövs ibland en del anpassning i arbetsmiljön, i arbetstiden och sist men inte minst bra rehabilitering som bidrar till att upprätthålla och förbättra arbetsförmågan.

Stockholm den 2 oktober 2015

Reumatikerförbundet

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Anne Carlsson', with a long horizontal stroke extending to the right.

Anne Carlsson